నమో తస్స భగవతో అరహతో సమ్మాసమ్బుద్ధస్స

నరదక్షదీపనీ

పాలితో యేవ సద్ధమ్మో,
పాలితేన వరేన చ;
పాలితే సుట్ఠు యం సీలం,
పాలితం ధమ్మ-సున్దరం.

సమ్మా ఆరద్ధం సబ్బ-సమ్పత్తీనం,
మూలం హోతీతి దట్ఠబ్బం.

వీరియారబ్భో భిక్షవే,
మహతో అత్థాయ సంవత్తతీతి.

తస్మా వీరియమేవ కత్తబ్బం,
వీరియవతో హి అచిన్తితంపి హోతి.

యథా హి తచ్ఛకానం సుత్తం,
పమాణం హోతి;
ఏవ మేతమ్పి విఞ్ఞూనం.

సువిజానో భవం హోతి,
దుబ్బిజానో పరాభవో;
ధమ్మకామో భవం హోతి,
ధమ్మదేస్సీ పరాభవో.

అయం ధమ్మతాతి అయం సభావో,
అయం నియామోతి వుత్తం హోతి.

యే ధమ్మా హేతుపభవా,
తేసం హేతుం తథాగతో.

రతనత్తయం , సన్తతం, అహం వన్దామి;
ఆచరియం, సో అహం, నిచ్చం నమామి;
"హోతు సబ్బం, మఙ్గలం, మమం సబ్బధి".

నమో తస్స భగవతో అరహతో సమ్మాసమ్బుద్ధస్స

పణామ

నరదక్ఖదీపకస్స,

నమో సమన్తచక్ఖునో;

సంసారా విప్పముత్తస్స,

సంసారా విప్పముత్తస్స,

స-సద్ధమ్మస్స సక్ఖినో.

మత్థనా

౨. పాలితేహి వరుత్తమం,
పాలితం సీల-పారమిం;
పాలేతు వరసమ్బుద్ధో,
పాలితం గన్ధ-కారణం.

ఆసీస

3. బహుస్సుతో చ మేధావీ,
సీలేసుచ సమాహితో;
చేతోసమథానుయుత్తో,
అపి ముద్ధని తిట్ఠతు.

అభియాచక

౪. ధమ్మ-సఙ్ఘం వన్దిత్వాన,
సబ్బ-లోకస్స నాయకం;
యాచితో తికక్రప-థేరేన,
మాణవేన చ ధీమతా.

౫. ఉత్తానమేవ సఙ్ఖేపం,
నానా-సత్థ-సుధారితం;
నర-దక్ఖం లిఖిస్సామి,
పస్సన్తు ధీర-మామకా.

౬. కోసజ్జం భయతో దిస్వా,
వీరియఞ్చాపి ఖేమతో;
ఆరద్ధవీరియా హోథ;
ఏసా బుద్ధానుసాసనీ.

౭. వీరియవా ఖో భిక్ఖవే అరియసావకో,
అకుసలం పజహతి, కుసలం భావేతి;
సావజ్జం పజహతి, అనవజ్జం భావేతి,
సుద్ధమత్తానం పరిహరతీతి.

వీరియవతో కిం నామ కమ్మం న సిజ్ఝతి;
పురిసకారో నామ న నస్సతి,
సుఖే పతిట్ఠాపేతీతి జానామి.

౮. యథా ఖిత్తం నభే లేడ్డు,
ధువం పతతి భూమియం;
తథేవ బుద్ధ-సేట్ఠానం,
వచనం ధువ-సస్సతం.

౯. అ-ద్వేజ్ఝవచనా బుద్ధా,
అ-మోఘవచనా జినా.

౧౦. సుస్సూసా లభతే పఞ్ఞం,

ఉట్ఠాతా విన్దతే ధనం;
తస్మా పాళిం గురుం కత్వా,
ఇమం పస్సాహి సోభణం.

౧౧. సుస్సుసా సుత-బుద్ధినీ,
సుతం పఞ్ఞాయ వడ్ఢనం;
పఞ్ఞాయ అత్థం జానాతి,
ఞాతో అత్థో సుఖావహో.

౧౨. సతతంఝ్ఝాయనం వాద,
పర-తన్తవలోకనం;
సబ్బిజ్జాచేర-సేవాచ,
బుద్ధి-మతి-కరో గుణో.

౧౩. అతి-దీఘోవ నీఘో హి,
కుసీతో హీన-వీరియో;
తస్మా వీరియం కత్వాన,
విజ్జం ఏసన్తు సాధవో.

౧౪. సుపోరిసో తావ సిప్పం,
ఉగ్గణ్హేయ్య పరం ధనం;
గవేసేయ్య తతో మన్తం,
కథేయ్య సచ్చ-భాసితం.

౧౫. పథమం న పరాజయే సిప్పం,
దుతీయం న పరాజయే ధనం;
తతీయం న పరాజయే ధనం,
చతుత్థమత్థం కిం కరిస్సతి.

౧౬. సోభన్తి అ-మిలాతాని,
పుప్ఫానివ పిలన్ధితుం;
తథా సోభన్తి దారకా,
యొబ్బనేయేవ సిక్ఖితుం.

౧౭. తస్మా హపే గుణాధారం,

పఞ్ఞా-వడ్ఢనముత్తమం;
సిక్ఖేయ్య మతిమా పోసో,
పత్థేన్తో హితమత్తనో.

౧౮. అలం వాయమితుం సిప్పే,
అత్థ-కామేన జన్తునా;
కతం విజఞ్ఞా విజ్జాది,
వయో తే మా ఉపజ్ఝగా.

౧౯. విజ్జం సిక్ఖే, చరే సీలం,
ధీరేన సహ సంవసే;
ధనాచయే, కరే కమ్మం,
పియం వాచఞ్చ సంవదే.

౨౦. న త్వేవ సుపితుం హోతి,
రత్తి నక్ఖత్త-మాలినీ;
పటిజగ్గితుమేవేసా,
రత్తి హోతి విజానతం.

౨౧. ఉట్ఠాహథ నిసీదథ,
కో అత్థో సుపితేన వో;
సాధు ఖో సిప్ప-విజ్జాహ్వే,
విజ్జం సిక్ఖథ సన్తతం.

౨౨. ఆరబ్భథ సదా పుత్తా,
బహుస్సుతం గవేసితుం;
యస్మా లోకే సిప్పవన్తా,
సబ్బా-దిసాసు పాకటా.

౨౩. సక్యరూపం పురే సన్తం,
మయా సిప్పం న సిక్ఖితం;
కిచ్ఛా వుత్తి అ-సిప్పస్స,
ఇతి పచ్ఛా నుతప్పతి.

౨౪. లోకత్థం లోక-కమ్మన్తం,

ఇచ్ఛన్తో పరియేసితుం;
నిచ్చమేవ వీరియఞ్చ,
అత్థం మన్తఞ్జ చిన్తయే.

౨౫. ధనవా గుణవా లోకే,
సబ్బా-దిసాయ పాకటో;
సీలవా పఞ్ఞవా మచ్చో,
సబ్బ-లోకేహి పూజితో.

౨౬. సజీవతి యసో యస్స,
కిత్తి యస్స సజీవతి;
యస-కిత్తి విహీనస్స,
జీవన్తోపి మతోపమా.

౨౭. సద్ధీధ విత్తం పురిసస్స సేట్ఠం,
ధమ్మో సుచిణ్ణో సుఖమావహాతి;
సచ్చం హవే సాదుతరం రసానం,
పఞ్ఞాజీవిం జీవితమాహు సేట్ఠన్తి.

౨౮. సతిమతో సదా భద్దం,
సతిమా సుఖమేధతి;
సతిమతో సువే సేయ్యో,
వేరా చ పరిముచ్చతి.

౨౯. మా వో ఖణం విరాధేథ,
ఖణాతీతా హి సోచరే;
సదత్థే వాయమేయ్యాథ,
ఖణో వో పటిపాదితో.

౩౦. యథిచ్ఛితం న పప్పోతి,
అ-ఫియో నావికోణ్ణవే;
తథేవావీరియోపేత్థ,
తస్మారభేయ్య సాసనం.

౩౧. వాయమేథేవ పురిసో,

యావ అత్థస్స నిప్ఫదా;
నిప్ఫన్నసోభణో అత్థో,
ఖన్తా భియ్యో న విజ్జతి.

౩౨. సమేవ ఞాణ-వాయామే,
సుఖావహో సు-మఙ్గలో;
ఞాసేధికే తథా నో హి,
ద్వయేన సాధు సమ్పదా.

౩౩. కాయ-కమ్మాని సిజ్ఝన్తి,
వచీ-కమ్మాని వీరియం;
న హి కిచ్చాని చిన్తాహి,
కరేయ్యాథీధ వాయమం.

౩౪. పటికచ్చేవ కరేయ్య,
తం జఞ్ఞా హితమత్తనో;
న సాకటికచిన్తాయ,
మన్దా ధీరో పరక్కమే.

౩౫. ధీరేన సక-కమ్మేన,
వడ్ఢతియేవ సం ఫలం;
అ-ధీరేన అలసేన,
కర-కమ్మం ఫలఞ్చ నో.

౩౬. ఆసీసేథేవ పురిసో,
న నిబ్బిన్దేయ్య పణ్డితో;
పస్సామి వోహం అత్తానం,
యథా ఇచ్ఛిం తథా అహు.

౩౭. అణణో ఞాతీనం హోతి,
దేవానం పితునఞ్చ సో;
కరం పురిస-కిచ్చాని,
న చ పచ్ఛానుతప్పతి.

౩౮. హియ్యోతి హియ్యతి పోసో,

కరిస్సామి పరేతి యో;
అజ్జ కత్తబ్బ కమ్మం స్వే,
సో తతో పరిహాయతి.

౩౯. సో అ-ప్పమత్తో అ-కుద్ధో,
తాత కిచ్చాని కారయ;
వాయామస్సు స-కిచ్చేసు,
నాలసో విన్దతే సుఖం.

౪౦. హీన-జచ్చోపి చే హోతి,
ఉట్ఠాతా ధితిమా నరో;
ఆచార-సీల-సమ్పన్నో,
నిసే అగ్గీవ భాసతి.

౪౧. యో పుబ్బే కరణీయాని,
పచ్ఛా సో కాతుమిచ్ఛతి;
వరుణకట్ఠభఞ్జోవ,
స పచ్ఛా అనుతప్పతి.

౪౨. ఉట్ఠానకాలమ్హి అనుట్ఠహానో,
యువా బలీ ఆలసియం ఉపేతో;
అ-పుణ్ణసఙ్కప్పమనో కుసీతో,
పఞ్ఞాయ మగ్గం అలసో న విన్దతి.

౪౩. దుమ్మేధో పురిసో లోకే,
కుసీతో హీన-వీరియో;
అప్పస్సుతో అనాచారో,
పరిహాయతి వుడ్ఢియా.

౪౪. అప్పస్సుతాయం పురిసో,
బలీబద్దోవ జీరతి;
మంసాని తస్స వడ్ఢన్తి,
పఞ్ఞా తస్స న వడ్ఢతి.

౪౫. యస్స మనుస్స-భూతస్స,

నత్థి భోగా చ సిప్పకం;
కింఫలం తస్స మానుస్సం,
ద్విపాదత్థో హి సో మిగో.

౪౬. యో చ వస్ససతం జీవే,
కుసీతో హీన-వీరియో;
ఏకాహం జీవితం సేయ్యో,
వీరియారబ్భతో దళం.

౪౭. యో చ ధమ్మ-విభఙ్గఞ్ఞూ,
కాలుట్ఠాయీ అ-తన్దితో;
అనుట్ఠహతి కాలేన,
ఫలం తస్స సమిజ్ఝతి.

౪౮. అ-చరిత్వా బ్రహ్మచరియం,
అ-లద్ధా యోబ్బనే ధనం;
జిణ్ణకోఞ్చావ ఝాయన్తి,
ఖీణమచ్ఛేవ పల్లలే.

౪౯. అ-చరిత్వా బ్రహ్మచరియం,
అ-లద్ధా యోబ్బనే ధనం;
సేన్తి చాపాతిఖీణావ,
పురాణాని అనుత్థునం.

౫౦. అప్పకేనాపి మేధావీ,
పాభతేన విచక్ఖణో;
సముట్ఠాపేతి అత్తానం,
అణుం అగ్గింవ సన్ధమం.

౫౧. వాయామేథేవ పురిసో,
న నిబ్బిన్దేయ్య పణ్డితో;
వాయామస్స ఫలం పస్స,
భుత్తా అమ్బా అనీతిహం.

౫౨. అనుట్ఠహం అ-వాయామం,

సుఖం యత్రాధి గచ్ఛతి;
సువిర తత్థ గచ్ఛాహి,
మఞ్చ తత్థేవ పాపయ.

౨౩. యత్థాలసో అనుట్ఠాతా,
అచ్చన్తం సుఖమేధతి;
సువిర తత్థ గచ్ఛాహి,
మఞ్చ త్తత్థేవ పాపయ.

౨౪. అధిప్పాయ-ఫలం లోకే,
ధీతిమన్తస్స సిజ్ఝతి;
వీరియమేవ కత్తబ్బం,
ఏతం బుద్ధేహి వణ్ణితం.

పఞ్ఞా-నిద్దేస

౫౫. పఞ్ఞం పఠమమేసేహి,
పఞ్ఞా-బలం బహుత్తమం;
కుల-పుత్త బలం పఞ్ఞా,
కింహినామ న సాధ్యతి.

౫౬. అనేక-సంసయుచ్ఛేది ,
పరోక్ఖత్థస్స దస్సకం;
సబ్బస్స లోచనం సత్థం,
యస్స నత్థ్యన్ధమేవ సో.

౫౭. పఞ్ఞా సుతం వినిచ్ఛిన్ది,
కిత్తి-సిలోక-వడ్ఢనీ;
పఞ్ఞాసహితో నరో ఇధ,
అపి సుఖానివిన్దతి.

౫౮. సబ్బఞ్ఞూబుద్ధ-పచ్చేక ,
చతుసచ్చ-సుతా ఇతి;
చతు-బుద్ధేసు ఏకోవ,
బహుస్సుతో నరో భవే.

౫౯. లేఖఛేకో వాచఛేకో,
గన్థఛేకో సువాచకో;
విధాయకఛేకో సూరో,
నిద్దుక్ఖోవ సకమ్మని.

౬౦. పఞ్ఞా హి సేట్ఠా కుసలా వదన్తి,
నక్ఖత్త-రాజారివ తారకానం;
సీలం సిరీచాపి సతఞ్చ ధమ్మో,
అన్వాయికా పఞ్ఞావతో భవన్తి.

౬౧. సేవేథ బుద్ధే నిపుణే బహుస్సుత్తే,
ఉగ్గాహకో చ పరిపుచ్ఛకో;
సుణేయ్య సక్కచ్చం సుభాసితాని,

ఏవం కరో పఞ్ఞవా హోతి మచ్చో.

౬౨. వయేన యస-పుచ్ఛాహి,
తిట్ఠ-వాసేన యోనిసో;
సాకచ్ఛా స్నేహసంసేవా,
పతిరూప-వాసేనచ.

౬౩. ఏతాని అట్ఠఠానాని,
బుద్ధి-విసద-కారణా;
యేసం ఏతాని సమ్భోన్తి,
తేసం బుద్ధి పభిజ్జతి.

౬౪. చత్తారోమే భిక్ఖవే ధమ్మా పఞ్ఞావుద్ధియా సంవత్తన్తి. కతమే చత్తారో. సప్పురిససంసేవో సద్ధమ్మసవనం యోనిసో మనసికారో ధమ్మానుధమ్మ-పటిపత్తి. ఇమే ఖో భిక్ఖవే చత్తారో ధమ్మా పఞ్ఞా-వుద్ధియా సంవత్తన్తీతి.

౬౫. చక్ఖుపసాద-సమ్పన్నో ,
అచ్ఛిమన్తఞ్చ పస్సతి;
అన్ధం కాణం సు-పస్సన్తం,
అన్ధో సబ్బం న పస్సతి.

౬౬. పస్సత్తి పస్సో పస్సన్తం,
అ-పస్సన్తఞ్చ పస్సతి;
అ-పస్సన్తో అ-పస్సన్తం,
పస్సన్తఞ్చ న పస్సతి.

౬౭. పాకటం అ-పటిచ్ఛన్నం,
రూపం పసాద-చక్ఖునా;
నాఞ్ఞం పస్సత్తి సబ్బంపి,
తథతో ఞాణ-చక్ఖునా.

౬౮. సుజనాసుజనా సబ్బే,
గుణేనాపి వివేకినో;
వివేకం న సమాయన్తి,
అ-వివేకీజనన్తికే.

౬౯. యో చ ఉప్పతితం అత్థం,

న ఖిప్పమనుబుజ్ఝతి;
అ-మిత్తవసమన్వేతి,
పచ్ఛా చ అనుతప్పతి.

౨౦. ఏవం మహిద్ధికా పఞ్ఞా,
నిపుణా సాధుచిన్తినీ;
దిట్ఠధమ్మ-హితత్థాయ,
సమ్పరాయ-సుఖాయ వా.

౨౧. తం బలానం బలం సేట్ఠ,
అగ్గ పఞ్ఞాబలం బలం;
పఞ్ఞాబలేనుపత్థద్ధో,
ఏత్థం విన్దతి పణ్డిత్తో.

౨౨. యేన ఞాణేన బుజ్ఝన్తి,
అరియా కత-కిచ్చతం;
తం ఞాణ-రతనం లద్ధం,
వాయామేథ జినోరసా.

౨౩. పఞ్ఞారతనమాలస్స ,
న చిరం వత్తతే భవో;
ఖిప్పం దస్సేతి అమతం,
న చ సో రోచతే భవే.

౨౪. పమాదమనుయుఞ్జన్తి ,
బాలా దుమ్మేధినో జనా;
అప్పమాదఞ్చ మేధావీ,
ధనం సేట్ఠంవ రక్ఖతి.

౨౫. ధన-పుఞ్ఞ-ధీ-లాభేన ,
కాలం ఖియ్యతి పణ్డితో;
కీళనేన చ దుమ్మేధో,
నిద్దాయ కలహేన వా.

౨౬. పమాదం అప్పమాదేన,

యదా నూదతి పణ్డితో;
పఞ్ఞాపాసాద-మారుయ్హ,
అ-సోకో సోకినిం పజం,
పబ్బతట్ఠోవ భూమట్ఠే,
ధీరో బాలే అపేక్ఖతి.

౨౭. నత్తి అత్తసమం పేమం,
నత్థి ధఞ్ఞసమం ధనం;
నత్థి పఞ్ఞాసమా ఆభా,
వుట్ఠి వే పరమా సరా.

౨౮. దిట్ఠే ధమ్మే చ యో అత్థో,
యో చత్థో సమ్పరాయికో;
అత్థాభిసమయా ధీరో,
పణ్డితోతి పవుచ్చతి.

౨౯. న తేన పణ్డితో హోతి,
యావతా బహు భాసతి;
ఖేమీ అ-వేరీ అ-భయో,
పణ్డితోత్తి పవుచ్చతి.

౩౦. యమ్హి సచ్చఞ్చ ధమ్మో చ,
అ-హింసా సంయమో దమో;
స వే వన్తమలో ధీరో,
థేరో ఇతి పవుచ్చత్తి.

౩౧. సక-గుణం సక-దోసం,
యో జానాతి సపణ్డితో;
పర-గుణం పర-దోసం,
యో జానాతి సపణ్డితో.

౩౨. సతి-వీరియ-పఞ్ఞాయ ,
యో కరోతి ఇరియాపథే;
సో పణ్డితో హవే భవే,
ఉభయత్థ-పరిగ్గహో.

౮౩. కతఞ్ఞూ విజ్జా-సమ్పన్నో,
జాతిమా ధనవా హవే;
సో విచారణ-సీలో చ,
నిద్దుక్ఖో పణ్డితో భవే.

సబ్బే కమ్మస్సకా సత్తా,
కమ్మం సత్తే విభజ్జతి.

౮౪. యో పస్సతి పచ్చక్ఖత్థం,
యో చ సంసారత్థం తేసు;
పచ్ఛిమోవ పూజనీయో,
ఉభయత్థ-సుదిట్ఠత్తా.

౮౫. అప్పేన అనవజ్జేన,
సన్తుట్ఠో సులభేన చ;
మత్తఞ్ఞూ సుభరో హుత్వా,
చరేయ్య పణ్డితో నరో.

౮౬. అత్తానమేవ పథమం,
పతిరూపే నివేసయే;
అథఞ్ఞమనుసాసేయ్య,
న కిలిస్సేయ్య పణ్డితో.

౮౭. ఉత్తమ-పరిసాయ పే,
ఉత్తమం వాచముత్తమో;
భణేయ్యాఖేప-విత్థారం,
సా అనగ్ఘా లోకత్తయే.

౮౮. పణ్డితస్స సుభాసిత్తం,
పణ్డితోవ సుజానియా;
దుమ్మేధో తం న జానాతి,
ధీరో ధీరం మమాయతి.

౮౯. యేన కేనచి వణ్ణేన,
పరో లభతి రూప్పనం;

అత్థో వాచాయ చే హోతి,
తం న భాసేయ్య పణ్డితో.

౯౦. భుఞ్జనత్థం కథనత్థం,
ముఖం హోతీత్తి నో వదే;
యంవా తంవా ముఖారుళ్హం,
వచనం పణ్డితో నరో.

౯౧. పర-సత్తిత్తో స-సత్తిం,
దుజ్జానో హి నరో మితే;
చే జానే సక-సత్తించ,
కా కథా పర-సత్తియా.

౯౨. కత్త-గుణం పరేసం యో,
పటికరోతి పణ్డితో;
జానాతి నో ఆచిక్ఖతి,
న బాలో గుణ-మామకో.

౯౩. పభూతం నేవ కాతబ్బం,
భవిస్సం నేవ చిన్తయే;
వత్తమానేన కాలేన,
విచరన్తి విచక్ఖణా.

౯౪. ధమ్మేసు సతి ఇచ్ఛితా,
రసేసు లోణమిచ్ఛితం;
రాజ-కిచ్చేసు అమచ్చం,
సబ్బ-ఠానేసు పణ్డితం.

౯౫. ఖత్తియో సేట్ఠో జనే తస్మిం,
యే గోత్తపటిసారినో;
విజ్జా-చరణ-సమ్పన్నో,
సో సేట్ఠో దేవ-మానుసే.

౯౬. సమ్బుద్ధో ద్విపదం సేట్ఠో,
ఆజానీయో చతుప్పదం;

సుస్సుసా సేట్ఠా భరియానం,
యో చ పుత్తానమస్సవో.

౯౭. సాత్థకో చ అ-సమ్మోహో,
సప్పాయో గోచరో తథా;
చత్తారిమాని సిక్ఖేయ్యుం,
సమ్పజఞ్ఞాభివడ్ఢకా.

౯౮. పఞ్ఞాఞ్చ ఖో అ-సుస్సుసం,
న కోచి అధిగచ్ఛతి;
బహుస్సుతం అనాగమ్మ,
ధమ్మట్ఠం అ-వినిబ్భుజం.

౯౯. అధిప్పాయో సుదుబ్బోధో,
యస్మా విజ్జతి పాళియం;
తస్మా ఉపట్ఠహం గణ్హే,
గరుం గరుమతం విదూ.

చారిత్త-నిద్దేస

౧౦౦.అత్తా హి అత్తనో నాథో,
కో హి నాథో పరో సియా;
అత్తనా హి సుదన్తేన,
నాథం లభతి దుల్లభం.

౧౦౧.అత్తానఞ్చే పియం జఞ్ఞా,
రక్ఖేయ్య నం సురక్ఖితం;
తిణ్ణమఞ్ఞతరం యామం,
పటిజగ్గేయ్య పణ్డితో.

౧౦౨.అత్తనా కురుతే లక్ఖిం,
అ-లక్ఖిం కురుతేత్తనా;
న హి లక్ఖిం అ-లక్ఖిం వా,
అఞ్ఞో అఞ్ఞస్స కారకో.

౧౦౩. న పీళితా అత్త-దుక్ఖేన ధీరా,
సుఖప్ఫలం కమ్మం పరిచ్చజన్తి;
సమ్మోహితావాపి సుఖేన మత్తా,
న పాప-కమ్మఞ్చ సమాచరన్తి.

౧౦౪.యో నేవ నిన్దం నప్పసంసం,
ఆదియతి గరహం నోపి పూజం;
సిరీచ లక్ఖీచ అపేతి తమ్హా,
ఆపో సువుట్ఠీవ యథా థలమ్హా.

౧౦౫.సాధు ధమ్మరుచి రాజా,
సాధు పఞ్ఞాణవా నరో;
సాధు మిత్తానమ-ద్దుబ్భో,
పాపస్స అ-కరం సుఖం.

౧౦౬.కల్యాణకారీ కల్యాణం,
పాపకారీ చ పాపకం;
యాదిసం వపత్తే బీజం,

తాదిసం వహతే ఫలం.

౧౦౭. జీవం పఞ్ఞాయ రక్ఖేయ్య,
ధనం కమ్మేన రక్ఖయే;
ఏవం హ్యారోగో సుఖితో,
పోరాణక-వచో ఇదం.

౧౦౮. అనుపుబ్బేన మేధావీ,
థోకం థోకం ఖణే ఖణే;
కమ్మారో రజతస్సేవ,
నిద్ధమే మలమత్తనో.

౧౦౯. వాచానురక్ఖీ మనసా సుసంవుతో,
కాయేన చ నాకుసలం కయిరా;
ఏతేతయో కమ్మపథేవిసోధయే,
ఆరాధయే మగ్గమిసి-ప్పవేదితం.

౧౧౦. అ-సన్తే నోపసేవేయ్య,
సన్తే సేవేయ్య పణ్డితో;
అ-సన్తో నిరయం యన్తి,
సన్తో పాపేన్తి సుగ్గతిం.

౧౧౧. అ-కరోన్తోపి చే పాపం,
కరోన్తం ముపసేవతి;
సఙ్కియో హోతి పాపస్మిం,
అ-వణ్ణో చస్స రూహతి.

౧౧౨. సఞ్ఞాగతో అనిట్ఠేహి,
అమ్బోపి మధురప్ఫలో;
తిత్తపుబ్బోవ సా ఏవ,
మనుస్సో తు స-జీవకో.

౧౧౩. నిహీన-సేవితో పోసో,
నిహీయతి చ సబ్బదా;
కదాచి న చ హాయేథ,

తుల్యసేవీపి అత్తనా.

౧౧౪.వణ్ణ-గన్ధ-రసోపేతో ,
అమ్బోయం అహువా పురే;
తమేవ పూజం లభమానో;
కేనమ్బో కటుకప్ఫలో.

౧౧౫.పుచిమన్ద-పరివారో ,
అమ్బో తే దధివాహన;
మూలం మూలేన సంసట్ఠం,
సాఖా సాఖం నిసేవరే;
అసాత్త-సన్నివాసేన,
తేనమ్బో కటుకప్ఫలో.

౧౧౬.పామోక్ఖ-భజనం ఖిప్పం,
అత్థ-కామో సు-వుడ్ఢియం;
భజే ఉత్తరి అత్తనా,
తస్మా ఉదేతి పణ్డితో.

౧౧౭.కాచో కఞ్చన-సంసగ్గా,
ధత్తే మారకతిం జుతిం;
తథా సంసన్నిధానేన,
మూళ్హో యాతి పవీణతం.

౧౧౮.కీటోపి సుమనో-సఙ్గా,
ఆరోహతి సతం సిరో;
అస్మాపి యాతి దేవత్వం,
మహబ్భి సుప్పతిట్ఠితో.

౧౧౯.సబ్భిరేవ సమాసేథ,
సబ్భి కుబ్బేథ సన్థవం;
సతం సద్ధమ్మమఞ్ఞాయ,
పఞ్ఞం లభతి నాఞ్ఞతో.

౧౨౦.సబ్భిరేవ సమాసేథ,

సబ్భి కుబ్బేథ సన్థవం;
సతం సద్ధమ్మమఞ్ఞాయ,
సబ్బ-దుక్ఖా పముచ్చతి.

౧౨౧.సకిందేవ కులపుత్త,
సబ్భి హోతి సమాగమో;
సా నం సజ్గతి పాలేతి,
నాసబ్భి బహు సజ్గమో.

౧౨౨.సేయ్యో అ-మిత్తో మేధావీ,
యఞ్చే బాలానుకమ్పకో.

౧౨౩.సీలవన్తం పఞ్ఞవన్తం,
దివా నిస్సయ-దాయకం;
బహుస్సుతం గవేసన్తో,
భజేయ్య అత్థ-మామకో.

౧౨౪.పాప-మిత్తే వివజ్జేత్వా,
భజేయ్యుత్తమ-పుగ్గలం;
ఓవాదే చస్స తిట్ఠేయ్య,
పత్థేన్తో అ-చలం సుఖం.

౧౨౫.న భజే పాపకే మిత్తే,
న భజే పురిసాధమే;
భజేథ మిత్తే కల్యాణే,
భజేథ పురిసుత్తమే.

౧౨౬.అనవజ్జం ముఖమ్బోజ,
మనవజ్జా చ భారతీ;
అలఙ్కతావ సోభన్తే,
కింసు తే నిరలఙ్కతా.

౧౨౭.న హి వణ్ణేన సమ్పన్నా,
మఞ్జుకా పియ-దస్సినా;
ఖరా వాచా పియా హోతి,

అస్మిం లోకే పరమ్హి చ.

౧౨౮.నను పస్ససిమం కాళిం,
దుబ్బణ్ణం తిలకాహతం;
కోలిలం సణ్హ-వాచేన,
బహూనం పాణినం పియం.

౧౨౯.తస్మా సఖిల-వాచాయ,
మన్త-భాణీ అనుద్ధతో;
అత్థం ధమ్మఞ్చ దీపేతి,
మధురం తస్స భాసితం.

౧౩౦. తమేవ వాచం భాసేయ్య,
యా సత్తానం న తాపయే;
పరే చ న విహింసేయ్య,
సా వే వాచా సుభాసితా.

౧౩౧. పియం వాచంవ భాసేయ్య,
యా వాచా పటినన్దితా;
యం అనాదాయ పాపాని;
పరేసం భాసతే పియం.

౧౩౨.సచ్చం వే అమతా వాచా,
ఏస ధమ్మో సనన్తనో;
సచ్చే అత్థే చ ధమ్మే చ,
ఆహు సన్తో పతిట్ఠితా.

౧౩౩. సుభాసితఞ్చ ధమ్మఞ్చ,
పియఞ్చ సచ్చమేవ చ;
చతు-అఙ్గేహి సమ్పన్నం,
వాచం భాసేయ్య పణ్డితో.

౧౩౪. మనాపమేవ భాసేయ్య,
నామనాపం కుదాచనం;
మనాపం భాసమానస్స,

సిద్ధం పియోసధం భవే.

౧౩౫.యం వదేయ్య తం కరేయ్య,
యం న వదే న తం కరే;
అ-కరోన్తం భాసమానం,
పరిజానన్తి పణ్డితా.

౧౩౬. రహోవాదం న భాసేయ్య,
న సమ్ముఖా ఖిణం భణే;
అ-తరమానోవ భణేయ్య,
తరమానోవ నో భణే.

౧౩౭. మావోచ ఫరుసం కిఞ్చి,
వుత్తా పటివదేయ్యుం తం;
దుక్ఖా హి సారమ్భకథా,
పటిదణ్డా ఫుసేయ్యుం తం.

౧౩౮.సక-యుత్తం కరే కమ్మం,
సక-యుత్తం వచిం భణే;
అ-యుత్తకే ధనం నట్ఠం,
అ-యుత్తే జీవితం ఖయే.

౧౩౯. యే వుడ్ఢమపచాయన్తి,
నరా ధమ్మస్స ధకావిదా;
దిట్ఠే ధమ్మేవ పాసంసా,
సమ్పరాయే చ సుగ్గతిం.

౧౪౦.పోరీ-కథం-వ భాసేయ్య,
యుత్తా కథా హి పూరినో;
భాతి-మత్తఞ్చ భాతాతి,
పితు-మత్తం పితా ఇతి.

౧౪౧.దానఞ్చ పియ-వజ్జఞ్చ,
అత్థ-చరియా చ యా ఇధ;
సమానత్తతా ధమ్మేస,

తత్థ తత్థ యథారహం.

౧౪౨ సకిం వదన్తి రాజానో,
సకింం సమణ-బ్రాహ్మణా;
సకింవ పురిసా లోకే,
ఏసధమ్మో సనన్తనో.

౧౪౩. ఏక-వాచంవ ద్వేవాచం,
భణేయ్య అనుకమ్పకో;
తదుత్తరి న భాసేయ్య,
దానోవయ్యస్స సన్తికే.

౧౪౪. తస్సేవ తేన పాపియో,
యో కుద్ధం పటికుజ్ఝత్తి;
కుద్ధం అ-పటికుజ్ఝన్తో,
సఙ్గామం జేతి దుజ్జయం.

౧౪౫. ఉభిన్నమత్థం చరతి,
అత్తనో చ పరస్స చ;
పరం సంకుపితం ఞత్వా,
యో సతో ఉపసమ్మతి.

అత్తానం రక్ఖన్తో పరం రక్ఖతి,
పరం రక్ఖన్తో అత్తానం రక్ఖతి.

౧౪౬. సీల-సమాధి-పఞ్ఞానం ,
ఖన్తీ పధాన-కారణం;
సబ్బేపి కుసలా ధమ్మా,
ఖన్త్యాయత్తావ వడ్ఢరే.

౧౪౭. ఖమా-ఖగ్గ-కరేతస్స ,
దుజ్జనో కిం కరిస్సతి;
అ-తిణే పతితో వహ్ని,
సయమేవూపసమ్మతి.

౧౪౮ సుస్సూసా సవణఞ్చేవ,

గహణం ధారణం తథా;
ఉహాపోహత్థవిఞ్ఞాణం,
తత్వ-ఞ్ఞాణఞ్చధీగుణం.

౧౪౯.యస్సేతే చతురో ధమ్మా,
అత్థి పోసేసు పణ్డిత;
సచ్చం ధమ్మో ధీతి చాగో,
దిట్ఠం సో అతివత్తతి.

౧౫౦.వేజ్జో పురోహితో మన్తీ,
వేదఞ్ఞోత్ర చతుత్థకో;
పభాత-కాలే దట్ఠబ్బా,
నిచ్చం స్వ-సీరిమిచ్ఛతా.

౧౫౧.మిత్తానం సన్తికం గచ్ఛే,
కాలే న రత్తియం కిసం;
చే బహుం భిజ్జే చినిత్వా,
తం మిత్తేసు సమాకరే.

౧౫౨.న పరేసం విలోమాని,
న పరేసం కతాకతం;
అత్తనోవ అవేక్ఖేయ్య,
కతాని అ-కతాని చ.

౧౫౩.దేస-జాతి-పుబ్బే-చరా ,
అను-చరా జనో కరే;
పరేసం వేధకం మాయం,
తం జానిత్వా సఖం కరే.

౧౫౪.పరిత్తం దారుమారుయ్హ,
యథా సీదే మహణ్ణవే;
ఏవం కుసీతమాగమ్మ,
సాధు-జీవీపి సీదతి;
తస్మా తం పరివజ్జేయ్య,
కుసీతం హీన-వీరియం.

౧౩౩.అలసఞ్చ పమాదో చ,
అనుట్ఠానం అ-సంయమో;
నిద్దా తన్ది చ తే ఛిద్దే,
సబ్బసో తం వివజ్జయే.

౧౩౪.చజేయ్య దుమ్మిత్తం బాలం,
ఆసీవిసంవ మాణవో;
భఞ్జేయ్య పాపకం కమ్మం,
నళాగారంవ కుఞ్జరో.

౧౩౫.న హి అఞ్ఞఞ్ఞ-చిత్తానం,
ఇత్థీనం పురిసాన వా;
నానావీకత్వా సంసగ్గం,
తాదిసం పిచ నాస్మసే.

౧౩౮.నాస్మసే కత-పాపమ్హి,
నాస్మసే అలిక-వాదినే;
నాస్మతే అత్తత్థపఞ్ఞమ్హి,
అత్తి-సన్తేపి నాస్మతే.

౧౩౯.ఘుతాసనం కుఞ్జరం కణ్హ-సప్పం,
ముద్ధా-భిసిత్తం పమదా చ సబ్బా;
ఏతే నరో నిచ్చసతో భజేథ,
తేసం హవే దుబ్బిదూ సబ్బ-భావో.

౧౪౦.ఇత్థీనం దుజ్జనాన-ఞ్చ,
విస్సాసో నో-ప పజ్జతే;
విసే సిఙ్గిమ్హి నదియం,
రోగే రాజ-కులమ్హి చ.

౧౪౧.ఇత్థి-ధుత్తో సురా-ధుత్తో,
అక్ఖ-ధుత్తో చ యో నరో;
లద్ధం లద్ధం వినాసేతి,
తం పరాభవతో ముఖం.

౧౬౨.పాప-మిత్తో పాప-సఖో,
పాప-ఆచార గోచరో;
అస్మా లోకా పరమ్హా చ,
ఉభయా ధంసతే నరో.

౧౬౩. మచ్ఛేరేన యసం హాతం,
కుప్పసేన గుణో హాతో;
కూటేన నస్సతే సచ్చం,
ఖుద్దేన ధమ్మ-రక్ఖనం.

౧౬౪.అక్ఖ-దేవీ ధనాని చ,
వినాసో హోతి ఆపదా;
ఠితి హాతా పమాదో చ,
ద్విజం భిక్ఖుఞ్చ నస్సతి.

౧౬౫.పేసుఞ్ఞేన కులం హాతం,
మానేన హితమత్తనో;
దుచ్చరితేన మానుసో,
దలిద్దాయాదరో హాతో.

౧౬౬.అ-మాననా యత్థ సియా,
సన్తానంపి విమాననా;
హీన-సమ్మాననావాపి,
న తత్థ వసతిం వసే.

౧౬౭.యత్థాలసో చ దక్ఖో చ,
సూరో భీరు చ పూజియా;
న తత్థ సన్తో వసన్తి,
అ-విసేస-కరే నరే.

౧౬౮.నో చే అస్స సకా-బుద్ధి,
వినయో వా సు-సిక్ఖితో;
వసే అన్ధ-మహింసోవ,
చరేయ్య బహుకో జనో.

౧౬౯. ఫలం వే కదలిం హన్తి,

ఫలం వేళుం ఫలం నళం;

సక్కారో కా-పురిసం హన్తి,

గబ్భో అస్సతరిం యథా.

౧౭౦. వజ్జఞ్చ వజ్జతో ఞత్వా,

అ-వజ్జఞ్చ అ-వజ్జతో;

సమ్మాదిట్ఠి-సమాదానా,

సత్తా గచ్ఛన్తి సుగ్గతిం.

ఘరావాస-నిద్దేస

౧౭౧. దుక్ఖం గహట్ఠతం సాధు,
సంవిభజ్జఞ్చ భోజనం;
అ-హాసో అత్థ-లోభేసు,
అత్థ-బ్యాపత్తి అబ్యథో.

౧౭౨. యోధ సీతఞ్చ ఉణ్హఞ్చ,
తిణా భియ్యో న మఞ్ఞతి;
కరం పురిస-కిచ్చాని,
సో సుఖా న విహాయతి.

౧౭౩. పణ్డితో సీల-సమ్పన్నో,
సణ్హో చ పటిభానవా;
నివాత-వుత్తి అత్థద్ధో,
తాదిసో లభతే యసం.

౧౭౪. ఉట్ఠానకో అనలసో,
ఆపదాసు న వేధతి;
అచ్ఛిన్నవుత్తి మేధావీ,
తాదిసో లభతే యసం.

౧౭౫. సఙ్గాహకో మిత్త-కరో,
వదఞ్ఞూ వీత్త-మచ్ఛరో;
నేతా వి-నేతా అను-నేతా,
తాదిసో లభతే యసం.

౧౭౬. ఉట్ఠానవతో సతీమతో,
సుచి-కమ్మస్స నిసమ్మకారినో;
సఞ్ఞతస్స ధమ్మ-జీవినో,
అ-ప్పమత్తస్స యసోభి-వడ్ఢతి.

౧౭౭. ద్వేవ తాత పదాకాని,
యత్థ సబ్బం పతిట్ఠితం;
అ-లద్ధస్స చ యో లాభో,

లద్ధస్స అనురక్ఖణా.

౧౭౮.చతుధా విభజే భోగే,

పణ్డితో ఘరమావసం;

ఏకేన భోగం భుఞ్జేయ్య,

ద్వీహి కమ్మం పయోజయే;

చతుత్థఞ్చ నిధాపేయ్య,

ఆపదాసు భవిస్సతి.

౧౭౯.అఞ్జనానం ఖయం దిస్వా,

ఉపచికానఞ్చ ఆచయం;

మధూనఞ్చ సమాహారం,

పణ్డిత్తో ఘరమావసే.

౧౮౦.విభవం రక్ఖతో లద్ధం,

పరిహాని న విజ్జతి;

ఆరక్ఖమ్హి అ-సన్తమ్హి,

లద్ధం లద్ధం వినస్సతి.

౧౮౧.పఞ్ఞా నత్థి ధనం నత్థి,

యస్స లోకే న విన్దతి;

పుత్త-దారా న పీయన్తి,

తస్స మిత్తం సుఖావహం.

౧౮౨.చత్తారో చ వేదితబ్బా,

మిత్తా చేవ సుహదా చ;

ఉపకారో సుహదోపి,

సమాన-సుఖ-దుక్ఖో చ;

అత్థక్ఖాయీనుకమ్పకో,

తథా మిత్తో వేదితబ్బో.

౧౮౩.భోగా నట్ఠేన జిణ్ణేన,

అ-మితేన చ భోజనే;

న తిట్ఠన్తి చిరం దిస్వా,

తం పణ్డితో ఘరే వసే.

౧౮౪.అతి-సీతం అతి-ఉణ్హం,

అతి-సాయమిదం అహు;

ఇతి విస్సట్ఠ-కమ్మన్తే,

అత్థా అచ్చేన్తి మాణవే.

౧౮౫.న దివా సుప్ప-సీలేన,

రత్తినట్ఠానదేస్సినా;

నిచ్చం మత్తేన సోణ్డేన,

సక్కా ఆవసితుం ఘరం.

౧౮౬.హనన్తి భోగా దుమ్మేధం,

నో చే పార-గవేసినో;

భోగ-తణ్హాయ దుమ్మేధో,

హన్తి అఞ్ఞేవ అత్తనం.

౧౮౭.దుజ్జీవితమజీవిమ్హా ,

యేసం నో న దదామసే;

విజ్జమానేసు భోగేసు,

దీపం నా కమ్హ మత్తనో.

౧౮౮.సట్ఠి-వస్స-సహస్సాని ,

పరిపుణ్ణాని సబ్బసో;

నిరయే పచ్చమానానం,

కదా అన్తో భవిస్సతి.

౧౮౯.నత్థి అన్తో కుతో అన్తో,

న అన్తో పతిదిస్సతి;

తదా హి పకతం పాపం,

మమ తుయ్హఞ్చ మారిసా;

౧౯౦.సోహం నూన ఇతో గన్త్వా,

యోని లద్ధాన మానుసం;

వదఞ్ఞూ సీల-సమ్పన్నో,

కాహామి కుసలం బహుం.

൧൯൧.మా గిజ్ఝే పచ్చయే మచ్చో,
బహు-దోసా హి పచ్చయా;
చరన్తో పచ్చయే ఞాయా,
ఉభయత్థాపి వడ్ఢతి.

൧൯൨.అ-లద్ధా విత్తం తప్పతి,
పుబ్బే అ-సముదానితం;
న పుబ్బే ధనమేసిస్సం,
ఇతి పచ్ఛానుతప్పతి.

൧൯൩. కూటవేదీ పురే ఆసిం,
పిసుణో పిట్ఠి-మంసికో;
చణ్డో చ ఫరుసో చాపి,
ఇతి పచ్ఛానుతప్పతి.

൧൯൪.పాణాతిపాతీ పురే ఆసిం,
లుద్దో చాపి అనరియో;
భూతానం నానుకమ్పియం,
ఇతి పచ్ఛానుతప్పతి.

൧൯൫.బహూసు వత సన్తీసు,
అనాపాదాసు ఇత్థిసు;
పర-దారం అసేవిస్సం,
ఇతి పచ్ఛానుతప్పతి.

൧൯൬.బహుమ్హి తవ సన్తమ్హి,
అన్న-పానే ఉపట్ఠితే;
న పుబ్బే అదదం దానం,
ఇతి పచ్ఛానుతప్పతి.

൧൯൭. మాతరం పితరఞ్చాపి,
జిణ్ణకం గత-యోబ్బనం;
పహు సన్తో న పోసిస్సం,
ఇతి పచ్ఛానుకప్పతి.

౧౯౮.ఆచరియమనుసత్థారం ,
సబ్బ-కామ-రసాహరం;
పితరం అతిమఞ్ఞిస్సం,
ఇతి పచ్ఛానుతప్పతి.

౧౯౯.సమణే బ్రాహ్మణే చాపి,
సీలవన్తే బహుస్సుతే;
న పుబ్బే పయిరుపాసిస్సం,
ఇతి పచ్ఛానుతప్పతి.

౨౦౦.సాధు హోతి తపో చిణ్ణో,
సన్తో చ పయిరుపాసితో;
న పుబ్బేవ తపోచిణ్ణో,
ఇతి పచ్ఛానుతప్పతి.

౨౦౧.యో చ ఏతాని ఠానాని,
యోనిసో పటిపజ్జతి;
కరం పురిస-కిచ్చాని,
స పచ్ఛా నానుతప్పతి.

౨౦౨.న సాధారణ-దారస్స,
న భుఞ్జే సాధుమేకకో;
న సేవే లోకాయతికం,
నేతం పఞ్ఞాయ వడ్ఢనం.

౨౦౩.సీలవా వత్త-సమ్పన్నో,
అ-ప్పమత్తో విచక్ఖణో;
నివాత్త-వుత్తి అత్థద్ధో,
సురతో సఖితో ముదు.

౨౦౪.సఙ్గహేతా చ మిత్తానం,
సంవిభాగీ విధానవా;
తప్పేయ్య అన్న-పానేన,
సదా సమణ-బ్రాహ్మణే.

౨౦౫.ధమ్మ-కామో సుతా-ధారో,
భవేయ్య పరిపుచ్ఛకో;
సక్కచ్చం పయిరుపాసేయ్య,
సీలవన్తే బహుస్సుత్తే.

౨౦౬.ఘరమావసమానస్స ,
గహట్ఠస్స సకం ఘరం;
ఖేమా వుత్తి సియా ఏవం,
ఏవం ను అస్స సఙ్గహో.

౨౦౭.అ-బ్యపజ్ఝో సియా ఏవం,
సచ్చ-వాదీ చ మాణవో;
అస్మా లోకా పరం లోకం,
ఏవం పేచ్చ న సోచతి.

౨౦౮.సుఖా మత్తేయ్యతా లోకే,
అథో పేత్తేయ్యతా సుఖా;
సుఖా సామఞ్ఞతా లోకే,
అథో బ్రహ్మఞ్ఞతా సుఖా.

౨౦౯.పథవీ వేళుకం పత్తం,
చక్కవాళం సుచిప్ఫలం;
సినేరు వమ్మికో ఖుద్దో,
సముద్దో పాతికో యథా.

౨౧౦.బ్రహ్మాతి మాతా-పితరో,
పుబ్బాచరియాతి వుచ్చరే;
ఆహునేయ్యా చ పుత్తానం,
పజానమనుకమ్పకా.

౨౧౧.తస్మా హి నే నమసేయ్య,
సక్కరేయ్య చ పణ్డితో;
అన్నేన అథో పానేన,
వత్థేన సయనేన చ.

సాధుజన-నిద్దేస

౨౧౨ కాయ-కమ్మం సుచి తేసం,
వాచా-కమ్మం అనావిలం;
మనో-కమ్మం సుచి-సుద్ధం,
తాదిసా సుజనా నరా.

౨౧౩. సేట్ఠ-విత్తం సుతం పఞ్ఞా,
సద్ధనం సత్తధా హోత్తి;
సద్ధా సీలం సుతం చాగో,
పఞ్ఞా చేవ హిరోత్తప్పం.

౨౧౪ సద్ధమ్మాపి చ సత్తేవ,
సద్ధా హిరీ చ ఓత్తప్పం;
బాహుస్సచ్చం ధిరో చేవ,
సతి పఞ్ఞా చ ఇచ్చేవం.

౨౧౫ హిరీ-ఓత్తప్ప-సమ్పన్నా ,
సుక్క-ధమ్మ-సమాహితా;
సన్తో సప్పురిసా లోకే,
దేవ-ధమ్మాతి వుచ్చరే.

౨౧౬. సద్ధో హిరిమా ఓత్తప్పీ,
వీరో పఞ్ఞో స-గారవో;
భబ్బో ఆపజ్జితుం బుద్ధిం,
విరూళ్హిఞ్చ విపుల్లతం.

౨౧౭. యో వే కతఞ్ఞూ కత-వేది ధీరో,
కల్యాణ-మిత్తో దళ్హఅ-భత్తో చ హోతి;
దుక్ఖితస్స సక్కచ్చం కరోతి కిచ్చం,
తథావిధం సప్పురిసం వదన్తి.

౨౧౮ మాతా-పేత్తి-భరం జన్తుం,
కులే జేట్ఠాపచాయినం;
సణ్హం సఖిల-సమ్భాసం,

పేసుణేయప్పహాయినం.

౨౧౯. మచ్ఛేర-వినయే యుత్తం,
సచ్చం కోధాభితుం నరం;
తం వే దేవా తావతింసా,
ఆహు సప్పురిసో ఇతి.

౨౨౦ అ-ప్పమాదేన మఘవా,
దేవానం సేట్ఠతం గతో;
అ-ప్పమాదం పసంసన్తి,
పమాదో గరహితో సదా.

౨౨౧ దానం సీలం పరిచ్చాగం,
ఆజ్జవం మద్దవం తపం;
అ-కోధం అ-విహింసఞ్చ,
ఖన్తీచ అ-విరోధనం.

౨౨౨ ఇచ్చేతే కుసలే ధమ్మే,
ఠితే పస్సామి అత్తని;
తతో మే జాయతే పీతి,
సోమనస్సఞ్చనప్పకం.

౨౨౩. నను తేయేవ సన్తా నో,
సాగరా న కులాచలా;
మనంపి మరియాదం యే,
సంవట్టేపి జహన్తి నో.

౨౨౪ న పుప్ఫ-గన్ధో పటివాతమేతి,
న చన్దనం తగ్గర మల్లికా వా;
సతఞ్చ గన్ధో పటివాతమేతి,
సబ్బా దిసా సప్పురిసో పవాయతి.

౨౨౫ తేపి లోక-హితా సత్తా,
సూరియో చన్దిమా అపి;
అత్థం పస్స గమిస్సన్తి,

నియమో కేన లబ్భతే.

౨౨౬ సత్థా దేవ-మనుస్సానం,
వసీ సోపి మునిస్సరో;
గతోవ నిబ్బుతిం సబ్బే,
సఙ్ఖారా న హి సస్సతా.

౨౨౭. కరేయ్య కుసలం సబ్బం,
సివం నిబ్బానమావహం;
సరేయ్యఅ అ-నిచ్చం ఖన్ధం,
నిబ్బిదా-ఞాణ-గోచరం.

౨౨౮ యాతానుయాయీ చ భవాహి మాణవ,
అల్లఞ్చ పాణిం పరివజ్జయస్సు;
మా చస్సు మిత్తేసు కదాచి దుబ్భి,
మా చ వసం అ-సతీనం గచ్ఛ.

౨౨౯ అ-సన్థవం నాపి చ దిట్ఠ-పుబ్బం,
యో ఆసనేనాపి నిమన్తయేయ్య;
తస్సేవ అత్థం పురిసో కరేయ్య,
యాతానుయాయీతితమాహుపణ్డితా.

౨౩౦. యస్సేకరత్తిపి ఘరే వసేయ్య,
యత్థన్న-పానం పురిసో లభేయ్య;
న తస్స పాపం మనసాపి చిన్తేయ్య,
అ-దుబ్భ-పాణి దహతే మిత్త-దుబ్భో.

తతీయ సాధునర

౨౩౧. యస్స రుక్ఖస్స ఛాయాయ,
నిసీదేయ్య సయేయ్య వా;
న తస్స సాఖం భఞ్జేయ్య,
మిత్త-దుబ్భో హి పాపకో.

చతుత్థ సాధునర

౨౩౨.పుణ్ణంపి చే మం పథవిం ధనేన,
దజ్జిత్థియా పురిసో సమ్మతాయ;
సద్ధా ఖణం అతిమఞ్ఞేయ్య తంపి,
తాసం వసం అ-సతీనం న గచ్ఛే.

౨౩౩. ఏవం ఖో యాతం అనుయాయీ హోతి,
అల్లఙ్చ పాణిం దహతే పునేవం;
అ-సతీ చ సా నో పన మిత్తం-దుబ్భో,
సో ధమ్మికో హోహి జహస్సు అ-ధమ్మం.

కాయఖమనీయ-నిద్దేస

၂၃၄.అభివాదన-సీలిస్స ,
నిచ్చం వుడ్ఢాపచాయినో;
చత్తారో ధమ్మా వడ్ఢన్తి,
ఆయు వణ్ణో సుఖం బలం.

၂၃၅. పఞ్చిమే భిక్ఖవే ధమ్మా ఆయుస్సా, కతమే పఞ్చ. సప్పాయ-కారీ హోతి. సప్పాయేచ మత్తం జానాతి. పరిణత్తభోజీ చ హోతి. కాల-చారీ చ, బ్రహ్మా-చారీచ. ఇమే ఖో భిక్ఖవే పఞ్చ ధమ్మా ఆయుస్సాతి.

၂၃၆. పఞ్చిమే భిక్ఖవే ధమ్మా ఆయుస్సా, కతమే పఞ్చ. సప్పాయ-కారీ హోతి. సప్పాయేచ మత్తం జానాతి. పరిణతభోజీచహోతి. సీలవాచ, కల్యాణ మిత్తోచ. ఇమే ఖో భిక్ఖవే పఞ్చ ధమ్మా ఆయుస్సాతి.

၂၃၇.పఞ్చ-సీలం సమాదాయ,
సమం కత్వా దిసే దిసే;
సతిమా పఞ్ఞవా హుత్వా,
చరే సబ్బిరియాపథే.

၂၃၈. పఞ్చిమే భిక్ఖవే చఙ్కమే ఆనిసంసా, కతమే పఞ్చ, అద్ధానక్ఖమో హోతి. పధానక్ఖమో హోతి. అప్పాబాధో హోతి. అసితంపీతంఖాయితంసాయితం సమ్మా పరిణామం గచ్ఛతి. చఙ్కమాధిగతో సమాధి చిరట్ఠితికో హోతి. ఇమేఖో భిక్ఖవే పఞ్చ చఙ్కమే ఆని సంసాతి.

၂၃၉.పరిస్సావన-దానఞ్చ ,
ఆవాస-దానమేవ చ;
గిలాన-వత్థు-దానఞ్చ,
దాతబ్బం మనుజాధిప.

၂၄၀.కాతబ్బం జిణ్ణకావాసం,
పటిసఙ్ఖరణం తథా;
పఞ్చ-సీల-సమాదానం,
కత్వా తం సాధు-రక్ఖితం;
ఉపోసథోపవాసో చ,
కాతబ్బోపోసథే ఇతి.

၂၄၁.అతి-భోత్తా రోగ-మూలం,

ఆయుక్ఖయం కరోతి వే;
తస్మా తం అతి-భుత్తింవ,
పరిహరేయ్య పణ్డితో.

౨౪౨అ-జిణ్ణే భోజనం విసం,
దుల్లద్ధే అ-విచారకే;
జిణ్ణే సు-లద్ధే విచారే,
న వజ్జం సబ్బ-భోజనం.

౨౪౩.చత్తారో పఞ్చ ఆలోపే,
ఆభుత్వా ఉదకం పివే;
అలం ఫాసు-విహారాయ;
పహితత్తస్స భిక్ఖునో.

౨౪౪మనుజస్స సదా సతిమతో,
మత్తం జానతో లద్ధ-భోజనం;
తనుకస్స భవన్తి వేదనా,
సనికం జీరతి ఆయు పాలయం.

౨౪౫గరూనం అడ్ఢ-సోహిచ్చం,
లహూనం నాతి-కిత్తియా;
మత్తా-పమాణం నిద్దిట్ఠం,
సుఖం జీరతి తావతా.

౨౪౬తోయాభావే పిపాసత్తా,
ఖణా పాణేహి ముచ్చతే;
తస్మా సబ్బాసువత్థాసు,
దేయ్యం వారిం పిపాసయే.

౨౪౭.సీతోదకం పయో ఖుద్దం,
ఘతమేకేకసో ద్విసో;
తిస్సో సమగ్గమథ వా,
పగే పితం యువత్తదం.

౨౪౮అన్నం బ్రహ్మా రసే విణ్హు,

భుత్తే చేవ మహేసరో;
ఏవం ఞత్వాతు యో భుఞ్జే,
అన్న-దోసం న లిమ్పతే.

୨୪୯ కత్తికస్సన్తిమో భాగో,
యం చాదో మిగ-మాసజో;
తావుభో యమ-దాఠాఖ్యో,
లఘ్వాహారోవ జీవతి.

୨୫୦ సత్థానుకుల-చరియా ,
చిత్తఞ్ఞావసవత్తినా;
బుద్ధి-రక్ఖిలితత్థేన,
పరిపుణ్ణం రసాయనం.

୨୫୦ అ-జాతియా అ-జాతానం,
జాతానం వినివత్తియా;
రోగానం యో విధి దిట్ఠో,
తం సుఖత్థీ సమాచరే.

୨୫୨ ఆరోగ్యం పరమా లాభా,
సన్తుట్ఠి పరమం ధనం;
విస్సాసా పరమా ఞాతి,
నిబ్బానం పరమం సుఖం.

పకిణ్ణక-నిద్దేస

౨౫౩.కుముదం కో పబోధయి,
నాథో రవిన్దు పణ్డితో;
కమలం కో కుముదం కో,
నరపం కో పబోధయి.

౨౫౪ చిత్తేన నియ్యతి లోకో,
చిత్తేన పరికస్సతి;
చిత్తస్స ఏక-ధమ్మస్స,
సబ్బేవ వసమన్వగూ.

౨౫౫ సమణో రాజానురాజా,
సేనాపతి మహా-మత్తో;
ధమ్మట్ఠో పణ్డితో దిస్వా,
పచ్చక్ఖత్థం న కారియా.

౨౫౬ దీపో నవ-దిసం తేజో,
న హేట్ఠా చ తథా సకం;
పర-వజ్జం విదూ పస్సే,
సక-వజ్జంపి పస్సతు.

౨౫౭.స-ఫలం పణ్డితో లోకే,
స-కారణం వచం భణే;
అ-కారణంఫలం బాలో,
ఇదం ఉభయ-లక్ఖణం.

౨౫౮ తస్స వాచాయ జానేయ్య,
కుటిలం బాల-పణ్డితం;
వాచా-రూపం మిత్తం కరే,
వాచా-రూపం ధువం జహే.

౨౫౯ దుచ్చిన్తితస్స చిన్తా చ,
దుబ్భాసితస్స భాసనా;
దుక్కమ్మస్స కతఞ్చాతి,

ఏతం బాలస్స లక్ఖణం.

౨౬౦. సు-చిన్తితస్స చిన్తా చ,
సు-భాసితస్స భాసనా;
సు-కమ్మస్స కతఞ్ఞాతి,
ఏతం ధీరస్స లక్ఖణం.

౨౬౧. అ-నయం నయతి దుమ్మేధో,
అ-ధురాయం ని-యుఞ్జతి;
దున్నయో సేయ్యసో హోతి,
సమ్మా వుత్తో పకుప్పతి;
వినయం సో న జానాతి,
సాధు తస్స అ-దస్సనం.

౨౬౨ నయం నయతి మేధావీ,
అ-ధురాయం న యుఞ్జతి;
సు-నయో సేయ్యసో హోతి,
సమ్మా వుత్తో న కుప్పతి;
వినయం సో పజానాతి,
సాధు తేన సమాగమో.

౨౬౩. అ-నాయకా వినస్సన్తి,
నస్సన్తి బహు-నాయకా;
థీ-నాయకా వినస్సన్తి,
నస్సన్తి సుసు-నాయకా.

౨౬౪ జేట్ఠో కమ్మేసు నీచానం,
జానంజానంవ ఆచరే;
అ-జానేవం కరే జానం,
నీచో ఏతి భయం పియం.

౨౬౫ కమ్మం దుజ్జన-సారుప్పం,
దుధా సుజన-సారుప్పం;
దుజ్జనం తేసు దుక్కమ్మే,
సు-కమ్మే సుజనం ఇచ్ఛే.

౨౬౬.పణ్డితో వేరీ బాలో చ,
దుజ్జయో బాల-వేరితో;
పణ్డితం-వేరీ పమాదేన,
న తం జయో హి సబ్బదా.

౨౬౭.గుయ్హస్స హి గుయ్హమేవ సాధు,
న హి గుయ్హస్స పసత్థమావి-కమ్మం;
అ-నిప్ఫన్నతాయ సహేయ్య ధీరో,
నిప్ఫన్నత్థోవ యథా-సుఖం భణేయ్య.

౨౬౮.గుయ్హమత్థం న వివరేయ్య,
రక్ఖేయ్య నం యథా నిధిం;
న హీ పాతుకతో సాధు,
గుయ్హో అత్థో పజానతా.

౨౬౯.థియా గుయ్హం న సంసేయ్య,
అ-మిత్తస్స చ పణ్డితో;
యో చామిసేన సంహీరో,
హదయ-త్థేనో చ యో నరో.

౨౭౦.వివిచ్చ భాసేయ్య దివా రహస్సం,
రత్తిం గిరం నాతి-వేలం పముఞ్చే;
ఉపస్సుతికా హి సుణన్తి మన్తం,
తస్మా హి మన్తో ఖిప్పముపేతి భేదం.

౨౭౧.న పకాసతి గుయ్హం యో,
సో గుయ్హం పటిగుయ్హతి;
భయేసు న జహే కిచ్చే,
సు-మిత్తోనుచరో భవే.

౨౭౨.కరోతి దుక్కరం సాధుం,
ఉజుం ఖమతి దుక్ఖమం;
దుద్దదం సామం దదాతి,
యో సు-మిత్తో హవే భవే.

౨౭౩. పియ-వాచా సదా మిత్తో,
పియ-వత్థుం న యాచనా;
ఇచ్ఛాగతేన దానేన,
సు-దళ్హో సు-ప్పియో భవే;
తదఙ్గతో చ హీనేన,
అ-ప్పియో భిజ్జనో భవే.

౨౭౪. దేహీతి యాచనే హిరీ,
సిరీ చ కాయ-దేవతా;
పలాయన్తి సిరిచ్ఛితో,
న యాచే పర-సన్తకం.

౨౭౫. స్వానో లద్ధాన నిమ్మంసం,
అట్ఠిం తుట్ఠో పమోదతి;
సకన్తికం మిగం సీహో,
హిత్వా హత్థింనుధావతి.

౨౭౬. ఏవం ఛన్దానురూపేన,
జనో ఆసీసతే ఫలం;
మహా ఛన్దా మహన్తంవ,
హీనంవ హీన-ఛన్దకా.

౨౭౭. నానా-ఛన్దా మహారాజ,
ఏకాగారే వసామసే;
అహం గామ-వరం ఇచ్ఛే,
బ్రాహ్మణీ చ గవం సతం.

౨౭౮. పుత్తో చ ఆజఞ్ఞ-రథం,
కఞ్ఞా చ మణి-కుణ్డలం;
యా చేసా పుణ్ణకా జమ్మీ,
ఉజుక్ఖలంభి-కఙ్ఖతి.

౨౭౯. ఠానం మిత్తే ధనే కమ్మే,
సతుస్సాహే సు-లబ్భితం;
తం దళ్హం దుక్కరం కరే,

పఞ్ఞా-సతి-సమాధినా.

౨౮౦ భేసజ్జే విహితే సుద్ధ,
బుద్ధాది-రతనత్తయే;
పసాదమాచరే నిచ్చం,
సజ్జనే స-గుణేపి చ.

౨౮౧ రాజా రట్ఠేన ధాతునో,
బాలో పాపేహి దుమ్మనో,
అలఙ్కారేన ఇత్థీపి,
కామేహి చ న తప్పతి.

౨౮౨ అప్పిచ్ఛో చ ధుతఙ్గేన,
ఆరద్ధో వీరియేన హి;
విసారదో పరిసాయ,
పరిచ్చాగేన దాయకో;
సవనేన సు-ధమ్మంపి,
న తప్పతివ పణ్డితో.

౨౮౩. జేట్ఠస్స సితం హసితం,
మజ్ఝస్స మధురస్సరం;
లోకే అంస-సిరో-కమ్పం,
జమ్మస్స అప-హస్సితం;
ఏతేసం అతి-హస్సితం,
హాసో హోతి యథాక్కమం.

౨౮౪ నత్థి దుట్ఠే నయో అత్థి,
న ధమ్మో న సు-భాసితం;
నిక్కమం దుట్ఠే యుఞ్జేయ్య,
సో హి సబ్భిం న రఞ్జతి.

౨౮౫ దుల్లభం పకతిం వాచం,
దుల్లభో ఖేమకో సుతో;
దుల్లభా సదిసీ జాయా,
దుల్లభో స-జనో పియో.

౨౮౬.ధజో రథస్స పఞ్ఞాణం,

ధూమో పఞ్ఞాణమగ్గినో;

రాజా రట్ఠస్స పఞ్ఞాణం,

భత్తా పఞ్ఞాణమిత్థియా.

౨౮౭.దున్నారియా కులం సుద్ధం,

పుత్తో నస్సతి లాలనా;

సమిద్ధి అ-నయా బన్ధు,

పవాసా మదనా హిరీ.

౨౮౮.మాతా పితా చ పుత్తానం,

నోవాదే బహు-సాసన్నం;

పణ్డితా మాతరో అప్పం,

వదేయ్యుం వజ్జ-దీపనం.

౨౮౯.లాళయే పఞ్చ-వస్సాని,

దస-వస్సాని తాళయే;

పత్తే తు సోళసే వస్సే,

పుత్తం మిత్తంవదాచరే.

౨౯౦.లాలనే ధీతరం దోసా,

పాలనే బహవో గుణా;

ధీతుయా కిరియం నిచ్చం,

పస్సన్తు సుట్ఠు మాతరో.

ఇతి పకిణ్ణక-నిద్దేసో నామ

సత్తమా పరిచ్ఛేదో.

సీల-నిద్దేస

౨౯౧.పమాదం భయతో దిస్వా,
అ-ప్పమాదఞ్చ ఖేమతో;
భావేథ అట్ఠఙ్గికం మగ్గం,
ఏసా బుద్ధానుసాసనీ.

౨౯౨.హీనేన బ్రహ్మ-చరియేన,
ఖత్తియే ఉపపజ్జతి;
మజ్ఝిమేన చ దేవత్తం,
ఉత్తమేన వి-సుజ్ఝతి.

క. నగరే బన్ధుమతియా,
బన్ధుమా నామ ఖత్తియో;
దివసే పుణ్ణమాయ సో,
ఉపగచ్ఛి ఉపోసథం.

ఖ. అహం తేన సమయేన,
గుమ్భ-దాసీ అహం తహిం;
దిస్వా స-రాజకం సేనం,
ఏవాహం చిన్తయిం తదా.

గ. రాజాపి రజ్జం ఛట్టేత్వా,
ఉపగచ్ఛి ఉపోసథం;
స-ఫలం నూన తం కమ్మం,
జన-కాయో పమోదితో.

ఘ. యోనిసో పచ్చవేక్ఖిత్వా,
దుగ్గచ్చఞ్చ దలిద్దతం;
మానసం సమ్పహంసిత్వా,
ఉపగచ్ఛిము పోసథం.

ఙ. అహం ఉపోసథం కత్వా,
సమ్మా-సమ్బుద్ధసాసనే;
తేన కమ్మేన సు-కతేన,

తావతింసం అగచ్ఛహం.

చ. తత్థ మే సు-కతం బ్యమ్హం,
ఉబ్భ-యోజనముగ్గతం;
కూటాగార-వరూపేతం,
మహాసనసు-భూసితం.

ఛ. అచ్ఛరా సత-సహస్సా,
ఉపతిట్ఠన్తి మం సదా;
అఞ్ఞే దేవే అతిక్కమ్మ,
అతిరోచామి సబ్బదా.

జ. చతుసట్ఠి-దేవ-రాజూనం ,
మహేసిత్తమకారయిం;
తేసట్ఠి-చక్కవత్తినం,
మహేసిత్తమకారయిం.

ఝ. సువణ్ణ-వణా హుత్వాన,
భవేసు సంసరామహం;
సబ్బత్థ పవరా హోమి,
ఉపోసథస్సిదం ఫలం.

ఞ. హత్థి-యానం అస్స-యానం,
రథ-యానఞ్చ సివికం;
లభామి సబ్బమేతమ్పి,
ఉపోసథస్సిదం ఫలం.

ట. సోణ్ణ-మయం రూపి-మయం,
అథోపి ఫలికా-మయం;
లోహితఙ్గ-మయఞ్చేవ,
సబ్బం పటిలభామహం.

ఠ. కోసేయ్య-కమ్బలియాని ,
ఖోమ-కప్పాసికాని చ;
మహగ్ఘాని చ వత్థాని,

సబ్బం పటిలభామహం.

డ. అన్నం పానం ఖాదనీయం,
వత్థం సేనాసనాని చ;
సబ్బమేతం పటిలభే,
ఉపోసథస్సిదం ఫలం.

ఢ. వర-గన్ధఞ్చ మాలఞ్చ,
చుణ్ణకఞ్చ విలేపనం;
సబ్బమేతం పటిలభే,
ఉపోసథస్సిదం ఫలం.

ణ. కూటాగారఞ్చ పాసాదం,
మణ్డపం హమ్మియం గుహం;
సబ్బమేతం పటిలభే,
ఉపోసథస్సిదం ఫలం.

త. జాతియా సత్త-వస్సాహం,
పబ్బజిం అన-గారియం;
అడ్ఢ-మాసే అ-సప్పత్తే,
అర హత్తం అపాపుణిం.

థ. కిలేసా ఝాపితా మయ్హం,
భవా సబ్బే సమూహతా;
సబ్బాసవ-పరిక్ఖీణా,
నత్థి దాని పున-బ్భవో.

ద. ఏక-నవుతితో కప్పే,
యం కమ్మమకరిం తదా;
దుగ్గతిం నాభిజానామి,
ఉపోసథస్సిదం ఫలం.

ధ. స్వాగతం వత మే ఆసి,
మమ బుద్ధస్స సన్తికే;
తిస్సో విజ్జా అను-పత్తా,

కతం బుద్ధస్స సాసనం.

న. పటిసమ్భిదా చతస్సో,

విమోకాపి చ అట్ఠిమే;

ఛళాభిఞ్ఞా సచ్ఛికతా,

కతం బుద్ధస్స సాసనం.

२९३. ఞాతీనఞ్చ పియో హోతి,

మిత్తేసు చ విరోచతి;

కాయస్స భేదా సు-గతిం,

ఉపపజ్జతి సీలవా.

२९४. నిబ్బానం పత్థయన్తేన సమాదిన్నం,

పఞ్చ-సీలమ్పి అధి-సీలం;

దస-సీలమ్పి అధి-సీలమేవ.

క. నగరే చన్దవతియా,

భటకో ఆసహం తదా;

పర-కమ్మాయనే యుత్తో,

పబ్బజ్జం న లభామహం.

ఖ. మహన్ధకార-పిహితా ,

తివిధగ్గీహి డయ్హరే;

కేన నుఖో ఉపాయేన,

వి-సంయుత్తో భవే అహం.

గ. దేయ్యధమ్మో చ మే నత్థి,

భటకో దుక్ఖితో అహం;

యం నూనాహం పఞ్చ-సీలం,

రక్ఖేయ్యం పరిపూరయం.

ఘ. అనోమదస్సిస్స మునినో,

నిసభో నామ సావకో;

తమహం ఉపసఙ్కమ్మ,

పఞ్చ-సిక్ఖాపదగ్గహిం.

ఙ. వస్స-సత-సహస్సాని ,
ఆయు విజ్జతి తావదే;
తావతా పఞ్చ-సీలాని,
పరిపుణ్ణాని గోపయిం.

చ. మచ్చు-కాలమ్హి సమ్పత్తే,
దేవా అస్సాసయన్తి మం;
రథో సహస్స-యుత్తో తే,
మారిసస్స ఉపట్ఠితో.

ఛ. వత్తన్తే చరిమే చిత్తే,
మమ సీలం అనుస్సరిం;
తేన కమ్మేన సు-కతేన,
తావతింసం అగచ్ఛహం.

జ. తింసఖత్తుఞ్చ దేవిన్దో,
దేవ-రజ్జమకారయిం;
దిబ్బ-సుఖం అనుభవిం,
అచ్ఛరాహి పురక్ఖత్తో.

ఝ. పఞ్చ-సత్తతిఖత్తు-ఞ్చ ,
చక్కవత్తీ అహోసహం;
పదేస-రజ్జం విపులం,
గణనాతో అ-సఙ్ఖయం.

ఞ. దేవ-లోకా చవిత్వాన,
సుక్క-మూలేన చోదితో;
పురే వేసాలియం జాతో,
మహా-కులే సు-అడ్ఢకే.

ట. వస్సూపనాయికే కాలే,
దిబ్బన్తే జిన-సాసనే;
మాతా చ మే పితా చేవ,
పఞ్చ-సిక్ఖాపదగ్గహుం.

ర. సహ సుత్వానహం సీలం,
మమ సీలం అనుస్సరిం;
ఏకాసనే నిసీదిత్వా,
అరహత్తమపాపుణిం.

డ. జాతియా పఞ్చ-వస్సేన,
అరహత్తమపాపుణిం;
ఉపసమ్పాదయి బుద్ధో,
గుణమఞ్ఞాయ చక్ఖుమా.

ఢ. పరిపుణ్ణాని గోపేత్వా,
పఞ్చ-సిక్ఖాపదానహం;
అ-పరిమేయ్యితో కప్పే,
వినిపాతం న గచ్ఛహం.

ణ. స్వాహం యసమనుభవిం,
తేసం సీలాన వాహసా;
కప్ప-కోటిపి కిత్తేన్తో,
కిత్తయే ఏక-దేసకం.

త. పఞ్చ-సీలాని గోపేత్వా,
తయో హేతూ లభామహం;
దీఘాయుకో మహా-భోగో,
తిక్ఖ-పఞ్ఞో భవామహం.

థ. సంకిత్తేన్తో చ సబ్బేసం,
అధి-మత్తఞ్చ పోరిసం;
భవాభవే సంసరిత్వా,
ఏతే ఠానే లభమహం.

ద. అ-పరిమేయ్య-సీలేసు ,
వత్తన్తా జిన-సావకా;
భవేసు యది రజ్జేయ్యుం,
విపాకో కీదిసో భవే.

ధ. సు-చిణ్ణం మే పఞ్చ-సీలం,
భటకేన తపస్సినా;
తేన సీలేనహం అజ్జ,
మోచయిం సబ్బ-బన్ధనా.

న. అ-పరిమేయ్యితో కప్పే,
పఞ్చ-సీలాని గోపయిం;
దుగ్గతిం నాభిజానామి,
పఞ్చ-సీలానిదం ఫలం.

ప. పటిసమ్భిదా చతస్సో,
విమోక్ఖాపి చ అట్ఠిమే;
ఛళాభిఞ్ఞా సచ్ఛికతా,
కతం బుద్ధస్స సాసనం.

క. తం నమస్సన్తి తే విజ్జా,
సబ్బే భూమా చ ఖత్తియా;
చత్తారో చ మహా-రాజా,
తిదసా చ యసస్సినో;
అథ కో నామ సో యక్ఖో,
యం త్వం సక్క నమస్ససి.

ఖ. మం నమస్సన్తి తే-విజ్జా,
సబ్బే భూమా చ ఖత్తియా;
చత్తారో చ మహా-రాజా,
తిదసా చ యసస్సినో.

గ. అహఞ్చ సీల-సమ్పన్నే,
చిరరత్త-సమాహితే;
సమ్మా పబ్బజితే వన్దే,
బ్రహ్మ-చరియ పరాయనే.

ఘ. యే గహట్ఠా పుఞ్ఞ-కరా,
సీలవన్తో ఉపాసకా;
ధమ్మేన దారం పోసేన్తి,

తే నమస్సామి మాతలి.

౬. సేట్ఠా హి కిర లోకస్మిం,
యే త్వం సక్క నమస్ససి;
అహమ్పి తే నమస్సామి,
యే నమస్ససి వాసవ.

౧. పాలితత్థేరనాగేన ,
విసుద్ధారామవాసినా;
సుతిచ్ఛితానమత్థాయ,
కతా నరదక్ఖదీపనీ.

౨. పుబ్బాచరియ-సీహానం ,
ఆలమ్బిత్వాన నిస్సయం;
పాలితో నామ యో థేరో,
ఇమం గన్థ సు-లేఖనీ;
సున్దరమేవ పస్సితుం,
యుఞ్జేయ్యాథీధ సాధవే.

“ఛప్పదికా”.

౩. ఇమం గన్థం వాచుగ్గతో,
సచే భవసి మాణవ;
పుణ్ణమాయం యథా చన్దో,
అతి-సుద్ధో విరోచతి;
తథేవ త్వం పుణ్ణ-మనో,
విరోచ సిరియా ధువం.

౪. సు-నిట్ఠితో అయం గన్థో,
సక్కరాజే దఝుమ్పియే;
పోట్ఠపాదమ్హి సూరమ్హి,
కాలపక్ఖే చతుద్దసిం.

౫. సఞ్చితేతం మయా పుఞ్ఞం,
తం-కమ్మేన వరేన చ;

చిరం తిట్ఠతు సద్ధమ్మో,
అ-పేరా హోన్తు పాణినో.

౬. ఇమం గన్థం పస్సిత్వాన,
హోన్తు సబ్బేపి జన్తునో;
సుఖితా ధమ్మికా ఞాణీ,
ధమ్మం పాలేతు పత్థివో.

౭. నిబ్బానం పత్థయన్తేన,
సీలం రక్ఖన్తు సజ్జనా;
ఞత్వా ధమ్మం సుఖావహం,
పాపుణన్తు అనాసవం.

౮. అట్ఠ-కణ్డ-మణ్డితాయ ,
దక్ఖయ అత్థ-దీపకో;
నర-సారో అయం గన్థో,
చిర-కాలం పతిట్ఠతు.

౯. యావతా చన్ద-సూరియా,
నాగచ్ఛేయ్యుం మహీ-తలే;
పమోదితా ఇమం గన్థం,
దిస్సన్తు నయ-కోవిదా.

౧౦. సమ్మా ఛన్దేనిమం గన్థ,
వాచేన్తా పరియాపుణా;
పసన్నే నానాయాసేన,
పత్వా సుఖేన కోవిదం.

౧౧. చన్దాదిచ్చావ ఆకాసే,
బహుస్సుతేహి సమ్పదా;
విసేస-పుగ్గలా హుత్వా,
పప్పోన్తు అమతం పదం.

౧౨. ఉక్కట్ఠ-ధమ్మ-దానేన ,
పాపుణేయ్యమనుత్తరం;

లిఙ్గ-సమ్పత్తి-మేధావీ,
తక్కీ-పఞ్ఞా సు-పేసలీ.

నరదక్ఖ థోమనా ఆసీస

౩. గాథా

౧. పాలితో పాళియా ఛేకో,
త్వంసి గమ్భీర-ఞాణవా;
పాళియావ పాలితస్స,
దదామిదాని భో అహం.

౨. దక్ఖావాదేసు కుసలో,
పాలితో సాసనన్ధరీ;
పిటకేసు అజ్ఝోగాయ్హ,
నరదక్ఖంభిసజ్ఝరీ.

౩. సుత-ధరేన రచితం,
ఏతం సార-గవేసినో;
అతన్దికా సు-దక్ఖన్తు,
అగ్గగ్గ-సాసనే రతా.

నరదక్ఖ థోమనా ఆసీస

౨. గాథా

౧. ఇమం పాలితోధ జాతో యో,
థేరో సో అబ్భుతోవ ఇమం;
ఇమం మహా-పాలితో సన్తో,
నికాయ-పాలితో చ ఇమం.

౨. ఇమం నర-దక్ఖ-గన్థం యం,
సోవకా నర-దక్ఖ-దం;
నరా దక్ఖన్తు సమ్మా చ,
దక్ఖత్తం పాపుణన్తు ఇమం.